

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувачка кафедри

_____
«_____» _____ 2023 р.
(підпис)

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент**

на тему: «Управління грошовими потоками підприємства»

Виконавець:
студентка 62 групи факультету ФБС
Гребенюк Тетяна Олексandrівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Іоргачова Марія Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Економічна сутність та важливість грошових потоків у діяльності підприємства.....	7
1.2. Класифікація грошових потоків на підприємстві та їх характеристика.....	17
1.3. Модель управління грошовими потоками підприємства.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	34
2.1. Оцінка загального фінансово-економічного стану підприємства ...	34
2.2. Аналіз обсягу та структури грошових потоків ТОВ «Телекарт-прилад».....	50
2.3. Оцінка стану моделі управління грошовими потоками підприємства ТОВ «Телекарт-прилад»	58
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	67
3.1. Удосконалення планування грошових потоків на підприємстві ТОВ «Телекарт-прилад»	67
3.2. Шляхи вдосконалення моніторингу та аналізу грошових потоків підприємства	79
ВИСНОВКИ	98
Список використаних джерел.....	102
Додатки	107

ВСТУП

Актуальність теми. Досягнення сталого розвитку підприємства виявляється в розумному використанні ресурсів, і ключовою передумовою цього процесу є ефективне керівництво його грошовими потоками. Економічна активність нерозривно пов'язана з неперервним обігом коштів, які стають джерелом не лише надходжень ресурсів, але і фактором їх формування.

Вивчення поняття «грошовий потік» виникло у 1950-х роках і зазнало основного розвитку в американській економічній школі. Вітчизняна наука, відзначаючись певною затримкою, розпочала аналіз цієї економічної категорії. Незважаючи на різноманіття теорій і підходів, не існує єдиної концепції, щодо визначення економічної природи та сутності грошового потоку. Сучасна вітчизняна економічна думка відзначається неоднозначністю не лише у трактуванні, але і у формулюванні цього поняття.

Управління грошовими потоками стикається із концептуальною проблемою через відсутність чіткого роз'яснення економічних термінів. Без визначення справжнього змісту основних понять жоден метод чи його розробка не може набути наукового характеру. Таким чином, виникає необхідність дослідження основних аспектів грошового потоку підприємства для обґрунтування його економічної сутності та формулювання єдиної концепції управління.

Процес розгляду сутності грошових потоків підприємства знаходив висвітлення в наукових працях видатних дослідників, таких як Дорош О. І. та Пліш І. В., Васюк Н.В., Єрешко Ю.О., Біленко Д.В., Крилова О.В., Сергєєва О.Р., а питанням аналізу та оптимізації грошових потоків на підприємстві приділили увагу такі науковці як: Смородова Н.М., Надточій С. І., Каламбет С., Якимова А., Майборода О. Є. та інші.

Важливо відзначити, що в українському науковому доробку відсутні цілісні та комплексні дослідження з питань управління грошовими потоками, які б не лише розширили рамки традиційного аналізу, але й визначили

конкретні підходи до створення аналітичного забезпечення для їх управління. Такі дослідження могли б виокремити конкретні стратегії виходу підприємств з ситуації неплатоспроможності та надати практичні рекомендації для подальшого вдосконалення управлінських практик.

Мета і завдання дослідження. Метою даної кваліфікаційної роботи є надання конкретних дієвих рекомендацій щодо поліпшення управління грошовими потоками підприємства на основі узагальнення теоретико-методичних аспектів щодо управління грошовими потоками.

Для досягнення визначеної мети у рамках кваліфікаційної роботи сформульовано наступні завдання:

- провести дослідження економічної сутності поняття грошових потоків;
- ознайомитися з класифікацією грошових потоків підприємства, вивчивши їхні основні властивості;
- детально описати модель управління грошовими потоками підприємства, виявивши її ключові аспекти та елементи;
- оцінити загальний фінансово-економічний стан підприємства;
- проаналізувати обсяг та структуру грошових потоків підприємства;
- оцінити стан моделі управління грошовими потоками підприємства;
- розробити рекомендації щодо удосконалення планування грошових потоків на підприємстві як складової моделі управління грошовими потоками;
- запропонувати шляхи вдосконалення моніторингу та аналізу грошових потоків підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичні рекомендації щодо управління грошовими потоками ТОВ «Телекарт-прилад».

Методи дослідження. При проведенні аналізу грошових потоків, ліквідності підприємства, оборотності і рентабельності грошових ресурсів, при визначені питомої ваги статей фінансової звітності ТОВ «Телекарт-прилад» та

динаміки їх зміни за аналізований період використовувалися такі методи економічного аналізу, як: горизонтальний та вертикальний аналізи; порівняльний та графічний методи (при розгляді існуючих визначень грошового потоку та графічному зображені ключових ознак поняття «грошовий потік» підприємства); коефіцієнтний та факторний методи (розрахунок відповідних коефіцієнтів щодо ефективності управління грошовими потоками досліджуваного підприємства, враховуючи відповідні фактори впливу), метод експоненційного зглажування (для прогнозування фінансового циклу підприємства ТОВ «Телекарт-прилад») та інші математичні прийоми, які використовуються за умов необхідності виявлення зв'язку між результативним показником та іншими факторами які обумовлюють його зміну для побудови певної моделі прогнозу.

Наукова новизна одержаних результатів. Отримані результати аналізу управління грошовими потоками на прикладі ТОВ «Телекарт-прилад» свідчать про те, що надані у роботі рекомендації щодо використання конкретних напрямків в управлінні грошовими потоками позитивно вплинуть на подальшу діяльність аналізованого підприємства.

Інформаційна база дослідження. В ході проведення дослідження теоретичних та практичних основ було вивчено різноманітні методичні матеріали, спеціальну літературу, а також результати досліджень у галузі фундаментальних і прикладних наукових робіт, як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. При цьому було враховано матеріали наукових та науково-практичних конференцій, що стосуються питань економічного аналізу.

У роботі використовувалися статистичні дані, а також документи фінансової звітності ТОВ «Телекарт-прилад» для отримання конкретних практичних висновків.

Інформаційною базою дослідження послужили праці вітчизняних та зарубіжних учених, а також статті, опубліковані в фахових наукових виданнях. Здобута інформація базується на законодавчих та нормативних актах України.

Практичне значення отриманих результатів ґрунтуються на виправданні методичних принципів та практичних застосувань для ефективного управління грошовими потоками. Впровадження наданих рекомендацій відкриє можливості для ТОВ «Телекарт-прилад» удосконалити свою стратегію управління грошовими потоками та, в кінцевому підсумку, покращити ключові показники фінансово-господарської діяльності.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 70 найменувань та додатків. Загальний обсяг роботи становить 137 сторінок. Основний зміст викладено на 106 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 26 рисунків.

ВИСНОВКИ

Управління грошовими потоками виступає як ефективний фінансовий резерв, що може визначати успішність фінансово-господарської діяльності підприємства та сприяти досягненню більш високого кінцевого результату й прибутку. Це відзначає актуальність ефективного управління грошовими потоками, включаючи забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Реалізація цього управління передбачає збалансоване управління грошовими надходженнями та витратами, а також їхню своєчасну синхронізацію, що є ключовим елементом фінансової політики підприємства.

Управління грошовими потоками є важливою ланкою системи управління підприємством і його ефективність, визначається активною участю усіх компонентів цієї системи. Підприємці, враховуючи динаміку змін грошових потоків, приймають важливі стратегічні рішення щодо розвитку бізнесу та захисту його від можливих збитків.

Необхідно відзначити, що важливість управління грошовими потоками у бізнесі надзвичайно велика, оскільки стабільність підприємства не лише визначається якістю та ефективністю його функціонування, але й його здатністю до подальшого розвитку та досягнення фінансової безпеки.

Зведення результатів аналізу теоретичних та практичних аспектів управління грошовими потоками дозволяє сформулювати наступні висновки:

1) Грошові потоки представляють собою сукупність грошових коштів, що надходять і витрачаються внаслідок господарської діяльності підприємства. Управління грошовими потоками є системою принципів і методів, спрямованих на прийняття та реалізацію управлінських рішень, що впливають на процес формування, розміщення і використання ресурсів підприємства, а також на організацію обігу цих ресурсів. Головною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку, досягнення якої реалізується шляхом балансування обсягів надходження та витрати коштів і їхньої синхронізації в часі.

2) В сучасній економічній науці існує розмаїття визначень та класифікацій грошових потоків, що створює певні труднощі у визначенні їхньої сутності. Ця проблема є актуальною в контексті вітчизняної економіки, але застосування теоретичних зasad класифікації грошових потоків в економіці є важливим етапом для формування єдиної уяви про їхню сутність.

Комплексний підхід до управління грошовими потоками в національній економіці стає можливим завдяки використанню визначених теоретичних основ класифікації. Це сприяє систематизації інформації та визначеню ключових характеристик грошових потоків, що в свою чергу полегшує прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Важливим аспектом є також дотримання законодавства України у сфері грошових потоків, що надає правовий фреймворк для проведення відповідних операцій. Законодавчі норми та нормативно-правові документи визначають правомірність та регулюють операції з грошовими потоками, забезпечуючи порядок та стабільність в цьому аспекті економічної діяльності.

4) Результати проведеного аналізу підтверджують стійкість ефективності роботи підприємства, яка була досягнута завдяки раціональному та ефективному використанню ресурсів, а також обґрунтованому використанню власних коштів.

5) Аналіз розрахунку чистого операційного грошового потоку дозволяє зробити висновок, що протягом останніх років підприємство не мало дефіциту грошових коштів для фінансування операційної діяльності. Іншими словами, наявність достатньої кількості коштів дозволила покрити всі витрати операційного характеру.

6) У ТОВ «Телекарт-прилад» відсутня повноцінна модель управління грошовими потоками. Замість цього на підприємстві використовується автоматизований бухгалтерський облік, результати якого служать основою для ухвалення управлінських рішень, включаючи ті, які стосуються управління грошовими потоками.

За результатами роботи, було виявлено деякі недоліки моделі управління грошовими потоками ТОВ «Телекарт-прилад» та запропоновані певні рекомендацій щодо ефективного управління грошовими потоками в системі економічної безпеки підприємства. Усі надані рекомендації були згруповани відповідно до тих складових елементів моделі управління грошовими потоками, які потребують удосконалення, зокрема:

1) Для покращення планування грошовими потоками на підприємстві в системі управління економічною безпекою варто застосовувати на підприємстві:

а) метод бюджетування. Основною метою запровадження бюджетування грошових коштів в ТОВ «Телекарт-прилад» є своєчасне визначення їх дефіциту чи профіциту. Насамперед, процес бюджетування має включати: планування, мотивацію, контролінг, аналіз.

б) підприємству також необхідно проводити ефективне управління оборотними активами та зобов'язаннями, оптимізацію грошових потоків та збалансувати обсяги додатного та від'ємного грошового потоку. Підприємству необхідно раціонально управляти наявними фінансовими ресурсами, зокрема визначити оптимальні обсяги виробничих запасів, ефективно управляти дебіторською заборгованістю, координувати плани виробництва та продажу, забезпечити безперебійну роботу підприємства.

в) для забезпечення кращого планування грошовими потоками на підприємстві також корисним буде здійснення прогнозування грошових потоків підприємства.

2) Для вдосконалення моніторингу та аналізу грошових потоків підприємства ТОВ «Телекарт-прилад» пропонується:

- використовувати додаткові фінансові показників щодо моніторингу та аналізу грошових потоків підприємства задля вчасного виявлення можливих проблем та можливості для їх вирішення та покращення (коефіцієнт рентабельності грошових потоків, коефіцієнт адекватності чистого грошового

потоку, розрахунок мінімально необхідної суми грошових коштів та тривалості фінансового циклу);

- застосування додаткових методів для аналізу й прогнозування грошових потоків підприємства (використання методу експоненційного зглажування при прогнозування фінансового циклу підприємства), що допоможе підприємству розуміти, які зміни можуть виникнути та як вони вплинуть на грошові потоки, це дозволить підготуватися до можливих несприятливих явищ та приймати своєчасні відповідні рішення).

- використання сучасних фінансових інструментів та технології для ефективного управління грошовими потоками підприємства, які є важливою складовою щодо вдосконалення моніторингу та аналізу грошових потоків на підприємстві.

Запропоновані рекомендації по удосконаленню управління грошовими потоками в ТОВ «Телекарт-прилад» дозволять удосконалити загальну модель управління грошовими потоками та забезпечать ефективне функціонування підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дорош О.І., Пліш І.В. Планування грошових потоків на підприємстві. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. № 2 (6), 2021. С.21-28.
2. Бланк І. А. Управління фінансовими ресурсами. Київ. 2011. №2. 768 с.
3. Стащук О.В. Грошові потоки підприємства: суть та необхідність управління. *Молодий учений*. 2014. № 6. С.45-47.
4. Момот Т.В. Фінансовий менеджмент. Київ. 2011. 712 с.
5. Васюк Н.В. Управління, аналіз та оптимізація грошових потоків: теорія і методологія. *Економіка*. 2011. № 5. С.144-150.
6. Ковальчук Г.В. Управління грошовими потоками торговельного підприємства. *Економічний аналіз*. 2001. 22 с.
7. Єрешко Ю.О. Сутність грошових потоків підприємства як економічної категорії. *Формування ринкових відносин в Україні*. Київ. 2011. № 4. С. 39-43.
8. Біленко Д.В. Системний підхід до управління грошовими потоками підприємства в умовах ризиків та невизначеності. *Фінанси, облік, банки*. 2017. №1. С.46–54.
9. Смородова Н.М. Грошові потоки як один з основних елементів дослідження в системі аналізу та управління підприємством. *Вісник університету банківської справи Національного банку України*. 2010. №1(7). С.70 –74.
10. Крилова О. В. Грошові потоки в системі забезпечення платоспроможності підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 30-33.
11. Осецька Ю. Є. Особливості інвестування підприємств України в умовах економічного відновлення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 9. С. 38–41.
12. Колісник О.П., Замогильна А.В. Грошові потоки: сутність, класифікація та їх оптимізація в процесі управління. *Modern Economics*. 2018. № 10. С. 60–65. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/cash-flows-essenceclassification-and-optimization/> (дата звернення: 17.10.2023).
13. Сергєєва О.Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. №. 12. Ч. 2. С. 107–110.
14. Селіверстова Л. Управління грошовими потоками підприємства. *Економіка та держава*. 2015. №9. С. 20–22.

15. Блажевич О.Г. Оценка состава, структуры и эффективности использования денежного потока на предприятии. *Финансы, банки, инвестиции*. 2015. № 2 (31). С.21-26.
16. Zahorodna O.V. Operational management by the enterprise cash flows. *Ekonomichnyy analiz*. 2012. №10. Р.100-104.
17. Надточій С. І. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства в аспекті управління ними. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2006. №7 (62). С.8-12.
18. Каламбет С., Якимова А. Оцінка ризику в управлінні операційними грошовими потоками підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2005. №201. С.474–481.
19. Чумаченко М., Панков В. Управління вартістю компанії на основі ціннісного підходу. *Фінанси України*. 2004. № 2. С.66–79.
20. Шеремет О. Удосконалення корпоративного управління. *Економіка України*. 2004. № 3. С.27–32.
21. Майборода О. Є. Напрями управління грошовими потоками підприємства. *Економіка і суспільство*. №10. 2017. С.305–309.
22. Барановська А.С. Оцінка ефективності дебіторської та кредиторської заборгованості. *Фінанси і кредит*. 2010. № 1. С.51-55.
23. Єрешко Ю.О. Сутність і структура механізму управління грошовими потоками підприємства. URL: <http://economy.kpi.ua/> ru/node/239 (дата звернення: 20.10.2023).
24. Йоргачова М. І., Коцюрубенко Г.М. Платоспроможність суб'єкта господарювання: напрями її підвищення. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 779–803.
25. Йоргачова М.І. Проблеми корпоративного управління в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. С. 1-8.
26. Rahman, A., Bahadur Sharma, R.Cash flows and financial performance in the industrial sector of Saudi Arabia: With special reference to Insurance and Manufacturing Sectors. *Investment Management and Financial Innovations*, 17(4), 2020. p. 76-84.
27. Poliukhovych, N., Raicheva, L., Ivanov A. Mathematical modeling of risk assessment of enterprise management. *Baltic Journal of Economic Studies*, 8(3), 2022. p. 166-173.
28. Ясишена В.В. Теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємств. *Економічний простір*. 2008. № 16. С.123-131.
29. Жалко О.В. Факторна оцінка ефективності інвестиційних грошових потоків акціонерних товариств. *Наука і економіка*. 2010. № 2 (18). С. 42-47.

30. Beladi, H., Deng, J., Hu, M. Cash flow uncertainty, financial constraints and R&D investment. *International Review of Financial Analysis*, vol.76. 2021.
31. Томчук О. Ф. Звітність про рух грошових коштів як елемент інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. Вип. 2. 2020. С. 368–375.
32. Біндасова, Ю. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства. *Науково-технічний збірник*. 2007. № 77. С. 388–394.
33. Alshammari, T. Cash level and corporate performance: evidence from the Gulf Cooperation Council countries. *Investment Management and Financial Innovations*, 17(4), 2020. p.14-24.
34. Якименко О.Є. Інформаційні системи як інструмент управління бізнес-процесами на підприємствах України. URL: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vddfa/2008_1/4/2%20Jakimenko.pdf (дата звернення: 15.10.2023).
35. Ігоніна К.А. Теоретичні аспекти планування грошових потоків підприємств. *Фінанси і кредит*. 2004. №5 (35). С.17-21.
36. Олійник, О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. № 13-14. 2021. С.32-37
37. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 21.09.2023).
38. Спільнік І., Загородна О. Грошові потоки підприємства: комплексний аналіз за даними фінансової звітності. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2017. №1-2. С.62-80.
39. Налукова Н., Кулина Г. Оцінка ефективності управління грошовими потоками підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. №1. С.49-58.
40. Ясишена В.В. Теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємств. *Економічний простір*. 2008. № 16. С. 123-131.
41. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. *Фінансовий аналіз: Навчальний посібник*. Тернопіль. 2016. 304 с.
42. Барановська А.С. Оцінка ефективності дебіторської та кредиторської заборгованості. *Фінанси і кредит*. 2010. № 1. С. 51-55.
43. Біленко Д.В. Системний підхід до управління грошовими потоками підприємства в умовах ризиків та невизначеності. *Фінанси, облік, банки*. 2017. №1 (22). С. 46–54.

44. Бланк І. Планування грошових потоків підприємства. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2016. №5. С. 31-46.
45. Скриль В. В., Ступенко К. Ю. Планування грошових потоків підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. С. 1-8.
46. Іващенко А.І., Литвин І.С. Шляхи удосконалення системи управління грошовими потоками. *Економічна наука*. 2017. № 2. С.51–56.
47. Крилова О.В. Грошові потоки в системі забезпечення платоспроможності підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 30-33.
48. Східницька Г.В., Содома Р.І. Оптимізація процесу управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання. Вісник Львівського національного аграрного університету: *Економіка АПК*. 2018. № 25. С. 124- 131.
49. Майборода О. М., Майборода О. В., Реплюх О. В. Напрями управління грошовими потоками підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 305–309.
50. Спільнік І. Грошові потоки підприємства: комплексний аналіз за даними фінансової звітності. *Міжнародний науковий журнал*. 2017. №1 (7). С.67–85.
51. Капліна А.І. Контролінг у системі ефективного управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8630> (дата звернення: 15.11.2023).
52. Гусева О., Легомінова С., Дименко Р., Воскобоєва О., & Ромашенко О. Методологічний підхід до управління конкурентними перевагами на основі збалансованості грошових потоків. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 5(40), 2021. С.236–247.
53. Циган Р.М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. №4(106). С.150-155.
54. Kamel Al Zobi, M., Hel Al-Dhaimesh, O. The impact of cash flow statement components on stock volatility: Evidence from Qatar. *Investment Management and Financial Innovations*. 18(2), 2021. p.365-373.
55. Меренкова Л.О. Види центрів відповідальності в системі бюджетування на підприємстві. *Науково-технічний збірник*. 2008. № 80. С.180-184.
56. Маліков В. В. Практичні рекомендації щодо управління грошовими потоками підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №5. С. 370–374.
57. Fakhroni, Z., Ghazali, I., Harto, P. & Nur Afri Yuyetta, E. Free cash flow, investment inefficiency, and earnings management: evidence from manufacturing

firms listed on the Indonesia Stock Exchange. *Investment Management and Financial Innovations.* 15(1), 2018. p. 299-310

58. Тещева Л. В., Хохлов, М. П., Петрова, І. М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. *Глобальні та національні проблеми економіки.* 2018. № 23. С.314-320.

59. Кобилецький В. Р., Період фінансового циклу / В. Р. Кобилецький // *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»* URL:<https://analizua.com/slovnik-ekonomichnih-terminiv/320-period-finansovogo-tsiklu>(дата перегляду: 04.11.2023)

60. Адонін С. В., Калашнікова Ю. М. Фінансовий контролінг у системі управління підприємством. *Ефективна економіка.* 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10040> (дата звернення: 12.11.2023).

61. Ткаченко В. В., Дзядик Х. В. Контролінг фінансового циклу в системі антикризового фінансового управління підприємством. *Modern Economics.* 2020. № 20.

62. Йоргачова М.І., Гребенюк Т.О. Грошові потоки суб'єкта господарювання: напрямки оптимізації. The 10th International scientific and practical conference “Innovative scientific research: theory and practice” (November 21-24, 2023) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2023. С.96-97.

63. Хруш Н.А. Особливості планування та оцінювання грошових потоків підприємств. *Економічні науки.* 2017. № 6(2). С. 167-172.

64. Головко Т. Планування грошових потоків підприємства: нова парадигма. *Вісник Київського національного торговельноекономічного університету.* 2017. № 4. С.104-113.

65. Некрасенко Л.А. Напрями удосконалення управління грошовими потоками суб'єктів господарювання. *Вісник Полтавської державної аграрної академії.* 2011. № 3. С.118-122.

66. Крюкова І. О. Сучасні методичні підходи до оцінки грошових потоків підприємства. *Науковий вісник: зб. наук. праць.* Одеса. №21. 2016. С. 144–148.

67. Мельничук Г. С. Теоретичні аспекти аналізу грошових активів підприємства. *Збірник наукових праць Університету державної фіiscalної служби України.* 2020. №. 2. С. 222–236.

68. Нагайчук В.В. Управління грошовими потоками підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень.* 2014. № 1(52). С. 245–249.

69. Офіційний сайт «Телекарт прилад». URL: <http://telekard.com.ua> (дата звернення: 11.09.2023).

70. Фінансова звітність підприємства «Телекарт прилад» за 2018-2022 роки.